

Íomha le Lost Studios

Preasráiteas: 06/08/2025

***The Goose Girl* a Chaomhnú: Aird á tarraingt ag Gailearaí Ealaíne Crawford ar Sheoid Náisiúnta le haghaidh Sheachtain na hOidhreachta**

Mar chuid de Sheachtain Náisiúnta na hOidhreachta 2025, tá Gailearaí Ealaíne Crawford ag tabhairt cuireadh do bhaill den phobal freastal ar dhá chaint saor in aisce, caint i bpearsa agus caint ar líne. Fiosrófar sna cainteanna sin caomhnú seoide náisiúnta, *The Goose Girl* (1888) le Edith Somerville.

Agus athfhorbairt mhór á déanamh ar an nGailearaí, tá an phéintéireacht ola úd a bhfuil an-chion uirthi anois faoi réir cóireáil chaomhnaithe tríd an tsaotharlann shoghluaiste nua le haghaidh an chaomhantais atá ag Gailearaí Ealaíne Crawford.

Buaicphointe den bhailiúchán náisiúnta, léiríonn an phéintéireacht cailín óg ó Iarthar Chorcaí darb ainm Mary Ann, í go cosnócht ina suí ar an urlár, agus an ghé is ansa léi ar a baclainn aici, peata b'fhéidir. Mar is léir ó ghnúis Mary Ann, gan trácht ar na glasraí agus na huirlisí cócaireachta atá bailithe thart timpeall uirthi,

tá an ghé ceaptha le bheith ina béile amach anseo. I súile an chailín, tá léiriú íogair déanta ag an ealaíontóir ar an éagóir a bhraith sí go minic ina hóige i leith cinntí daoine fásta. Baineann stíl Somerville macalla as cineál Réadúlachta Tuathánaí sa Fhrainc a raibh tóir uirthi le linn a cuid oideachais i bPáras. Tá obair chaomhnaithe ríthábhachtach ag teastáil anois don phictiúr stairiúil seo agus, le tacaíocht ón gComhairle Oidhreachta tríd an gCiste Maoirseachta Oidhreachta 2025, cinnteoidh an obair seo todhchaí na péintéireachta stairiúla.

Mar chuid de Sheachtain na hOidhreachta, tabharfar léargais ó na saineolaithe: an Dr Chiara Chillè (Caomhnóir), Jean O'Donovan (Cláraitheoir), agus an Dr Michael Waldron (Coimeádaí). I dteannta a chéile, tabharfaidh siad léargas nua ar an bpéintéireacht, déanfaidh siad iniúchadh ar a stair mar aon le cúlra an ealaíontóra Edith Somerville, míneoidh siad úsáid nuálach na saotharlainne caomhnaithe soghluaiste, agus pléifidh siad na dúshláin agus na freagrachtaí níos leithne a bhaineann le cúram agus caomhnú an Bhailiúcháin Náisiúnta.

Arsa an Dr Michael Waldron: “Cé go bhfuil an gailearaí féin dúnta, táimid gnóthach sa chúla ag pleanáil, ag déanamh taighde, agus ag cinntiú go bhfuil an bailiúchán sa riocht is fearr agus is féidir nuair a athosclóimid é. Tá a fhios againn go bhfuil daoine fiosrach faoin méid atá ar siúl againn, mar sin is bealach iontach a bheidh in imeachtaí seo Sheachtain na hOidhreachta chun nascadh le chéile agus léargas a fháil ar an bpróiseas caomhnaithe. Táimid inár maoir ar an mbailiúchán agus tá sé spreagúil a bheith in ann léargas nua a roinnt ar shaothair ealaíne a bhfuil cion orthu ar nós *The Goose Girl* le Edith Somerville.’

Ná caill amach ar na cainteanna suimiúla sin de chuid Sheachtain na hOidhreachta agus faigh amach faoin ealaín agus faoin eolaíocht atá taobh thiar de shárshaothar Éireannach a chaomhnú. Chun sonraí uile an imeachta a fháil, tabhair cuairt ar shuíomh gréasáin Gailearaí Ealaíne Crawford:

<https://crawfordartgallery.ie/news-events/>

Sonraí na nImeachtaí:

Beidh an chaint i bpearsa á tabhairt ar an 19 Lúnasa 2025 ar 13.00 i dTeach an Iontaobhais Chathartha, Cathair Chorcaí. Cláraigh le haghaidh do spota anseo: <https://crawfordartgallery.ie/preserving-legacy-enhancing-conservation-at-crawford-art-gallery-in-person/>

Beidh an chaint ar líne ar siúl an 20 Lúnasa 2025 ar 13.00. Cláraigh le haghaidh do spota anseo: <https://crawfordartgallery.ie/preserving-legacy-enhancing-conservation-at-crawford-art-gallery-online/>

CRÍOCH

www.crawfordartgallery.ie

Sorcha O'Brien, Feidhmeannach Margaíochta & Cumarsáide
R: marketing@crawfordartgallery.ie
T +353 (0) 21 4907856

Nótaí don Eagarthóir:

Le haghaidh íomhánna fotheidealaithe ardaifigh, [cliceáil anseo](#).

Beathaisnéisí na gCainteoirí:

Is caomhnóir creidiúnaithe Iodálach í **Chiara Chillé** a bhfuil PhD aici in Eolaíocht na nÁbhar agus Caomhnú Ealaíne ó Ollscoil Northumbria, agus díríonn sí ar chóireálacha glantacháin léasair ar phictiúir. Bhí comhaltacht taighde aici ag an gComhairle Náisiúnta Taighde (CNR) i bhFlórans agus í ag saothrú feidhmeanna léasair i gcaomhnú na healaíne. Tá MRes sa Nanaitheicneolaíocht ag Chiara agus dhá chéim MSc aici sa chaomhantais ó Ollscoil Palermo. Ghlac sí páirt sa tionscnamh *Conserving Canvas* de chuid Fhondúireacht Getty i nDánlann Náisiúnta na hÉireann. Faoi láthair, is í an Coimeádaí Ealaíne i nGailearaí Ealaíne Crawford í, agus thacaigh sí lena hathfhorbairt mhór agus leis an tsaotharlann chaomhnaithe shoghluaiste a chruthú.

Tá **Jean O' Donovan** ina Chláraitheoir ar Dhánlann Ealaíne Crawford ó bhí 2015 ann. Roimhe sin, bhí sí ina Cláraitheoir Cúnta i nGailearaí Náisiúnta na hÉireann. Tá Jean freagrach as an mbailiúchán a chaomhnú — go fisiciúil agus go digiteach

araon. Ar na freagrachtaí atá uirthi tá bainistiú na ndoiciméad bailiúcháin, na stórála agus na n-iasachtaí uile isteach agus amach ón ngailearaí.

Is staraí agus scríbhneoir é **Michael Waldron**, agus is é Coimeádaí na mBailiúchán agus na dTionscadal Speisialta é ag Gailearaí Ealaíne Crawford. Tá PhD aige ó Choláiste na hOllscoile, Corcaigh agus i measc a chuid spéiseanna taighde tá amharc-ealaín agus litríocht na hÉireann ó bhí 1800 ann. Bhí sé ina choimeádaí ar thaispeántais faoi Harry Clarke, Laura Fitzgerald, Patrick Scott, agus Edith Somerville, agus rinne sé comhchoimeád (i gcohar leis an Dr Flicka Small) ar *Odysseys*, ceiliúradh céad bliain ar *Ulysses* le James Joyce. D'fhoilsigh sé ar shaothar faoin scríbhneoir Elizabeth Bowen, na ealaíontóirí Vivienne Roche (2024), Sylvia Cooke-Collis (2023), John Rainey (2021), John Hogan (2015), agus Samuel Forde (2014), agus faoin Munster Fine Art Club (2025). Tá a cuid alt le feiceáil in *Irish Arts Review*, *Museum Ireland*, agus *Paper Visual Art*, agus tá aistí léi san *Irish University Review* (2021), *The Routledge Companion to Irish Art* (2025), agus *Elizabeth Bowen in Context* (2026). Mhúin Michael Stair na hEalaíne agus an Béarla roimhe seo i gColáiste na hOllscoile, Corcaigh, áit ar oibrigh sé freisin ar an tionscadal idirdhisciplíneach, *Deep Maps: West Cork Coastal Cultures* (2016-17). Tá sé ina chomhalta faoi láthair de bhord eagarthóireachta *The Elizabeth Bowen Review* agus tá sé ina Leas-Chathaoirleach ar Sample-Studios.

Maidir le Gailearaí Ealaíne Crawford

Is institiúid chultúrtha náisiúnta é Gailearaí Ealaíne Crawford atá suite i bhfoirgneamh oidhreachtas suntasach i gcroílár chathair Chorcaí, agus atá tiomnaithe do na hamharc-ealaíona, idir stairiúil agus chomhaimseartha. Agus é ag cur clár fuinniúil taispeántas sealadach ar fáil, tá bailiúchán náisiúnta tábhachtach faoina dhíon freisin a insíonn scéal spéisiúil Chorcaí agus na hÉireann le trí chéad bliain anuas.

Tógadh ar dtús i 1724 é mar Theach Custaim na cathrach agus tá Múnlaí cáiliúla Canova ar taispeáint sa Ghailearaí, a bronnadh ar Chorcaigh dhá chéad bliain ó shin. I measc bhailiúchán an ghailearaí, tá os cionn 3,500 saothar ó ealaíontóirí comhaimseartha na hÉireann agus idirnáisiúnta Isabel Nolan, Gerard Byrne, Joy Gerrard, Rula Halawani, Kathy Prendergast, Dorothy Cross, Sean Scully agus Nedko Solakov mar aon leis na saothair ó na healaíontóirí a bhfuil an-tóir orthu James Barry, Mainie Jellett, Daniel Maclise, Norah McGuinness, Harry Clarke, Seán Keating, John Lavery, Evie Hone, Patrick Scott, Mary Swanzy agus Jack B. Yeats.

Tá an Gailearaí dúnta faoi láthair don phobal chun plean mór athfhorbartha a chur i gcrích.

Maidir le Chlaochlú Ghailearaí Ealaíne Crawford

Tá Gailearaí Ealaíne Crawford dúnta ó Mheán Fómhair 2024 chun tabhairt faoi thogra athfhorbartha caipitil a bheidh go hiontach ar fad: Claochlú Ghailearaí Ealaíne Crawford.

Cuirfidh an infheistíocht, ar fiú na milliúin euro é, beagnach 50% breise le spás an ghailearaí, agus déanfaidh sé trí chéad bliain d'oidhreacht thógtha a chaomhnú agus a chosaint, agus cruthófar oidhreacht chultúrtha don ghlúin amach romhainn de réir mar a bheidh Corcaigh ag leanúint ag fás.

Is togra de chuid Thograí Rialtas na hÉireann 2040 é atá ag fáil maoiniú ón Roinn Cultúir, Cumarsáide agus Spóirt i gcomhar le hOifig na nOibreacha Poiblí (OPW).

Tá Ailtirí Grafton, [a bhfuil gradaim bainte acu, tar éis obair a dhéanamh ar dhearadh athfhorbartha](#) lena n-áirítear áis Foghlama agus Fiosraithe nua le rannpháirtíocht ghníomhach, stóráil shuntasach don Bhailiúchán Náisiúnta, bealach isteach nua, agus spás poiblí a bheidh feabhsaithe go mór lena n-áirítear caifé nua ar Shráid na Leathghealaí chomh maith le spásanna taispeántais breise. Beidh bealach isteach an fhoirgnimh curtha ar ais go Plás Emmet de réir leagan amach Theach an Chustaim a chuaigh siar go 1724. Cruthófar spás mór gailearaí nua, a chruthaíonn radharc do chuairoteoirí chun féachaint ar shainchomharthaí i lár na cathrach lena n-áirítear Ardán San Anna, An Seandún agus Ardeaglais Naomh Fionnbarra.

Chun níos mó eolais rialta a fháil ar Chlaochlú Ghailearaí Ealaíne Crawford, is fearr clárú do nuachtlitir an ghailearaí ar www.crawfordartgallery.ie nó lean muid ar mheáin shóisialta an ghailearaí.